

OCENIANIE KSZTAŁTUJĄCE: 5 strategii, które uczniom i uczennicom pomagają się uczyć, a nauczycielom i nauczycielkom wspierać ten proces.

CELE I KRYTERIA SUKCESU

1. Strategia określania i wyjaśniania uczniom celów uczenia się i kryteriów sukcesu.

Podziel się z uczniami i uczennicami tym, czego nauczą się na dzisiejszej lekcji, aby mogli świadomie podążać do celu. Podaj im kryteria sukcesu, po których poznają, że się nauczyli.

- określ cel lekcji i sformułuj go za pomocą słów, które znają i rozumieją twoi uczniowie,
- zapytaj ich, czego jeszcze chcieliby się nauczyć,
- ustal z uczniami, po czym poznają, że nauczyli się zaplanowanych rzeczy,
- podczas lekcji badaj z uczniami, jak im idzie, jak blisko mają do celu,
- pod koniec lekcji na podstawie kryteriów sukcesu podsumuj z klasą efekty uczenia się,
- doceń i podkreśl osiągnięcia całej klasy.

UCZENIE SIĘ OD SIEBIE NAWZAJEM

4. Strategia tworzenia uczniom przestrzeni do tego, by wzajemnie korzystali ze swojej wiedzy i umiejętności.

Uczennice i uczniowie mogą się dzielić z rówieśnikami informacjami i uczyć się jedni od drugich. Wtedy angażują myślenie, przywołują swoją wiedzę, przetwarzają ją, łączą z nową, rozwijają umiejętności komunikacyjne i tworzą relacje.

- zapropnuj klasie zadanie na dobry początek polegające na przypomnieniu sobie wiedzy potrzebnej do zrozumienia lekcji,
- wykorzystuj rozmowy uczniów i wykonywanie zadań w parach,
- organizuj uczenie się w grupach z wykorzystaniem aktywizujących form pracy,
- zapraszaj klasę do przekazywania koleżeńkiej informacji zwrotnej do zadań wykonanych w klasie lub prac domowych, podczas kartkówki i quizów organizuj pracę w parach
- zaplanuj podsumowanie lekcji w parach lub małych grupach.

MONITOROWANIE POSTĘPÓW

2. Strategia organizowania w klasie dyskusji, zadawania pytań i zadań dających informacje, czy i jak uczniowie się uczą.

Krok po kroku zbieraj od uczniów i uczennic jasne informacje o ich uczeniu się w czasie twoich lekcji.

- pytaj o ulubione sposoby uczenia się, kiedy uczą się czegoś szybciej lub łatwiej,
- poproś, aby dzielili się z Tobą informacjami, czego się nauczyli, co było dla nich łatwe, a co trudne,
- wykorzystuj różne rodzaje zadań: prace pisemne, prezentacje ustne, projekty, które wymagają integracji wiedzy i współdziałania, testy i quizy oraz podsumowujące sprawdziany wiedzy,
- przekazuj wskazówki do uczenia się,
- daj odczuć swoim uczennicom i uczniom, że ci na nich zależy i dlatego chcesz pracować z nimi tak, jak tego potrzebują,
- modyfikuj swoją pracę, aby przynosiła coraz lepsze rezultaty.

INFORMACJA ZWROTNA O POSTĘPACH

3. Strategia udzielania uczniom informacji zwrotnych, które umożliwiają im widoczny postęp.

Aby pomóc uczennicom i uczniom zauważać swoje uczenie się oraz postępy, w życzliwy i zrozumiały sposób przekazuj im bieżące informacje:

- o tym, co już umieją,
- czego jeszcze nie potrafią,
- w czym popełniają błędy i jak je poprawić, gdy się zdarzą,
- jak się dalej uczyć, aby się rozwijać.

Kieruj się przy tym znanymi uczniom kryteriami sukcesu. Wiedzę o swoim uczeniu się będą mogli wykorzystać do poprawienia zadania, poszerzenia wiedzy, przekształcenia swoich podstawowych umiejętności w zaawansowane i osiągnięcia samodzielności w nauce.

ZARZĄDZANIE PROCESEM WŁASNEJ EDUKACJI

5. Strategia wspierania uczniów w stawianiu się autorami własnego procesu uczenia się.

Aby dawać uczennicom i uczniom wsparcie w rozwijaniu samoregulacji w uczeniu się:

- włączaj ich w określanie celów uczenia się i odkrywanie korzyści z ich osiągnięcia,
- planuj harmonogram uczenia się wspólnie z klasą, np. na najbliższy tydzień/miesiąc,
- pomóż uczennicom i uczniom w zastanawianiu się nad tym, co już osiągnęli i co mogą wzmocnić w uczeniu się,
- stosuj pozytywne wzmocnienia, doceniaj osiągnięcia uczniów, wykorzystuj rozwiązania, buduj ich wiarę w siebie,

- ucz organizacji, planowania uczenia się i proponuj różne techniki, które temu służą,
- dawaj regularną informację zwrotną na temat umiejętności uczenia się.

Strategie oceniania kształtującego wprowadzaj do praktyki stopniowo i cierpliwie. Współpracuj nad ocenianiem kształtującym z innymi nauczycielami w szkole, aby zespołowo odnieść jak największe korzyści edukacyjne.

Zaproponuj uczniom zaprojektowanie i prowadzenie własnego OK zeszytu (zeszytu uczniowskiego do notowania postępów, refleksji i celów bazującego na założeniu oceniania kształtującego), dziennika lub portfolio uczenia się (teczki do dokumentowania przez ucznia/uczennicę swoich prac w ramach wybranego zagadnienia lub przedmiotu), wspomagających samodzielność uczniów w zarządzaniu procesem codziennej nauki.